

שלא נזרק הדם, אינו "נקבע" בפיגול לחייב
כרת על אכילתו.⁽³⁴⁾

ודבר זה מבואר בארכיות במסכת זבחים
ומנהות, ונלמד مما שאמרו הדרוזה [ויקרא
יט] "פיגול הוא לא ירצה", ודרשינן:
כהרצאת כשר כן הרצאת פסול. כלומר,
כשם שזריקת הדם מכפרת, [על מה
שהקרבן בא לכפר, כל קרבן וכפרתו]
והזריקה מרצה את כפרת הקרבן, ואין
הקרבן כשר עד שיקריבו כל מתיריו,
זהיינו, שהדם יזרק לשם הקרבן, והיא
הקובעת את כשרות הקרבן, כן זריקת הדם
בפיגול היא ה"רצה", והקרבן עדיין לא
"נקבע" באיסור פיגול עד זיקת דמו לשם
אותו פיגול, או בשתייה.

נמצאו למידים, שזריקת הדם הבאה אחרי
מחשבת פיגול היא ה"קובעת" את הבשר
בפיגול, לחיבר כרת על אכילתו, ולפניה,
בשעת השחיטה, לא יצא מקדושתו. ועוד
בשעת השחיטה,

וכן משמע בפירוש קדמן [הנדפס בסוף
הגמ'] בשם רביינו אליקים.

והמשנה למלך [פרק י"ח מהלכות פסולי
המקדשין הלכה ז'] מסתפק בספק זה: באוכל
פיגול, כלומר שפיגל בשחיטה, מחשבת חוץ
לזמןנו או חוץ למקומו, ואכלו לפני שקרבו
מתיריו, זהינו לפני זיקת דמו, שאין בו כרת,
האם, לכל הפחות שם "פיגול" עליו, ויונש
מלוקות על אכילת פסולי המוקדשין.

וביתר ביאור: כתוב הרמב"ם [שם הלכה ג
ד]: כל קרבן שנאמר שהוא פסול, בין שנפסל
במחשבה בין במעשהתו בין שארע בו דבר
שפסל, כל האוכל ממנו צוית — לוקה שנאמר:
לא תאכל כל תועבה, מפני השמועה למדו שאין
הכתוב מזהיר אלא על פסולי המוקדשין.

את הבשר או שיקטיר את האמורים או
שיזורך את הדם אחרי זמן יותר אכילתם או
זמן הקטרתם, פסל בכך את הקרבן, והוא
הנקרא "פיגול". וכן אם עשה את העבודות
במחשבת חוץ למקומו נפסל הקרבן. ומלבד
שהקרבן פסול, אסור לאכול את הבשר
אפילו תוך זמנו, והאוכלו עונש כרת. אבל
אם עבד במחשבת "חוץ למקומו" אינו עונש
כרת על אכילתתו.

"ובכלב שקרוב המתיר למצותו", כלומר,
שבשבעת זריקת הדם יזורך באותו מחשبة
פסולה, או שיזורך בשתייה, , בלי מחשبة
פיגול.

אבל, אם יזרוק הדם במחשبة פסולה אחרת,
כגון שחחת במחשבת חוץ לזמןנו וזרק
במחשבת חוץ למקומו, או שחחת במחשבת
חוץ לזמןנו וזרק במחשבת שלא לשם
[באותם קרבות הנפולים להקרבה במחשבת
שלא לשם], אין הקרבן "פיגול". וכל זמן

במשנה "שחט בלילה וזרק ביום", אכן, אין דין
זה שום חידוש, ונשננתה בדרך זו ואין צורך לומר
זו לשחט ביום וזרק בלילה".

וראה בשיטה מקובצת [בבשימות בסוף
המסכתא לפני מסכת תמיד] המבאר את
הצרכותא בדרך אחרת. [ומקצת דרך זו מבואר
בהערה 13].

34. כן כתב הפירוש המפורסם לרשי. ומשמע,
שמכל מקום, האוכלו עונש מלוקות. אבל מדברי
רש"י במסכת זבחים [כב ב ד"ה לא ירצה וד"ה
מה] משמע, ששוכר, שעדר שעת זריקה לא
הוקבע הפגול, ואינו פיגול כלל. וזה לשונו:
עד שעת זריקה, מחשבת פיגול תלואה ועומדת,
נזרק הדם הוקבע הפגול.